

**Toisen lakivaliokunnan mietintö n:o 7 hallituksen
esityksen johdosta laiksi palkkaturvalain muuttamisesta**

Eduskunta on 25 päivänä lokakuuta 1983 lähettänyt valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 169.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuuluttavina työvoimaministeri Urpo Leppänen ja toimituspäällikkö Eero Lyytikäinen työvoimaministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Pekka Kilpi oikeusministeriöstä, piiritarkastaja Pirjo-Riitta Sippinen Helsingin työvoimapiiristä sekä puheenjohtaja Aarne Pajunen ja järjestösihteeri Kalevi Flyktman Työvoimahallinnon Henkilökuntaliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan palkkaturvalakia muutettavaksi siten, että päätösvalta palkkaturva-asioissa siirretään työvoimaministeriöltä työvoimapiirien toimistoille. Lisäksi ehdotetaan, että palkkaturvapäätöksessä voidaan, jos työnantajana on avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, maksuvelvollisuus kohdistaa suoraan myös osakkaaseen tai vastuunalaiseen yhtiömieheen.

Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioehdotukseen vuodelle 1984 ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lakiehdotus on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1984.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarpeelliseksi.

Päätösvalan siirrolla työvoimaministeriöltä kahdelletoista työvoimapiirille voidaan valiokunnan käsityksen mukaan nopeuttaa palkkaturva-asioiden käsittelyä. Edellytyksenä kuitenkin on, että työvoimapiirien toimistoissa on riittävästi henkilöstöä käsittelemään palkkaturva-asioita. Saadun selvityksen mukaan näin ei ole. Vain kuudessa työvoimapiirissä on päätoimisesti palkkaturva-asioita käsittelevä piiritarkastaja. Valiokunta katsookin, että päätösvalan siirtoa toteutettaessa on välttämätöntä samanaikaisesti turvata työvoimapiirien toimistoihin sellaiset henkilöresurssit, että palkkaturva-asioiden valmistelu ja esittely sekä maksatus- ja perintätoimet voidaan hoitaa tehokkaasti.

Asiaa käsitellessään valiokunta on myös todennut, että palkkaturvan hakijan ja työnantajan

oikeusturvaa ei ole lakiehdotuksessa järjestetty tyydyttävästi. Työvoimapiireissä, joihin päätösvalta palkkaturva-asioissa siirrettäisiin, ei valiokunnan saaman selvityksen mukaan ole juuri oikeustieteellisen koulutuksen saanutta henkilöstöä. Näin ollen edellytykset ottaa huomioon palkkaturvan hakijan ja työnantajan oikeusturvan asian käsittelylle asettamat vaatimukset heikkenevät. Asia on merkittävä sen vuoksi, että lakiehdotuksessa ehdotetaan edelleen säilytettäväksi valituskielto palkkaturva-asiaissa annettuun päätökseen. Valiokunnan käsitys on, että päätöksenteon siirto edellyttää jonkinlaisen muutoksenhakujärjestelmän luomista.

Toiseksi lakiehdotuksessa jää oikeusturvan kannalta keskeinen palkkaturva-asioiden eri osapuolten kuuleminen rakenteellisesti sekavalla tavalla järjestetyksi. Työnantajan kuulemista koskevat säännökset olisivat palkkaturvalaissa. Sen sijaan palkkaturvan hakijan kuuleminen jäisi toissijaisena noudatettavan hallintomenettelylain kuulemissäännösten varaan.

Mainittujen epäkohtien korjaamiseksi valiokunta edellyttää, että palkkaturvalakia vielä täydennetään palkkaturvan hakijan ja työnantajan oikeusturvaa koskevilla säännöksillä, jotka saatetaan voimaan samanaikaisesti nyt käsiteltävän lakiehdotuksen kanssa.

Kun palkkaturva-asioiden päätösvalan siirrosta aiheutuvat organisaatio- ja henkilöstöjärjestelyt on tarkoituksenmukaista saada käyntiin, asetuu valiokunta, vaikkakin se katsoo lakiehdotuksen hyväksymisen edellyttävän palkkaturvalain täydentämistä oikeusturvasäännöksillä, puoltamaan lakiehdotuksen hyväksymistä sellaisenaan.

Edellä esitetyn perusteella toinen lakivaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Samalla valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus kiireellisesti valmistuttaisi ja välittömästi sen jälkeen antaisi eduskunnalle esityksen laiksi, jolla turvataan palkkaturvan hakijoiden ja työnantajien hyvä ja tehokas oikeussuoja ja joka saatetaan voimaan samanaikaisesti nyt käsiteltävän lakiehdotuksen kanssa.

Edelleen valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

Helsingissä 28 päivänä lokakuuta 1983

*että hallitus antaisi eduskunnalle esityksen, jossa osoitetaan määräraha laino-
pillisen koulutuksen saaneen henkilöstön
palkkaamiseen palkkaturva-asioden kä-
sittelemistä varten niihin työvoimapiirien
toimistoihin, joissa tällaista henkilöstöä ei
vielä ole, sekä lisäksi palkkaturva-asioden
hoitamiseen tarpeellisen muun henkilös-
tön palkkaamiseksi työvoimaballintoon
samanaikaisesti nyt käsiteltävän lakiehd-
otuksen voimaantulon kanssa.*

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Säilynoja, varapuheenjohtaja Zilliacus ja jäsenet Ala-Kapee,

Alaranta, Dromberg, Ehrnrooth, Jaakonsaari, Anna-Liisa Jokinen, Lindroos, Pietikäinen, Ratu, Saari, Starast ja Särkijärvi.